

ZAKON BR. 08/L-056

O ZAŠTITI KONKURENCIJE

Skupština Republike Kosovo,

Na osnovu člana 65. (1) Ustava Republike Kosovo,

Usvaja:

ZAKON O ZAŠTITI KONKURENCIJE

SADRŽAJ

**POGLAVLJE I.
OPŠTE ODREDBE**

- Član 1. Cilj
- Član 2. Delokrug primene
- Član 3. Definicije
- Član 4. Relevantno tržište

**POGLAVLJE II.
SPORAZUMI**

- Član 5. Restriktivni sporazumi (karteli)
- Član 6. Grupno izuzeće od zabrane
- Član 7. Sporazumi manjeg značaja

**POGLAVLJE III.
DOMINANTAN POLOŽAJ**

- Član 8. Utvrđivanje dominantnog položaja
- Član 9. Zloupotreba dominantnog položaja
- Član 10. Utvrđivanje zloupotrebe dominantnog položaja

**POGLAVLJE IV.
KONCENTRACIJE**

- Član 11. Koncentracija
- Član 12. Zabranjene koncentracije
- Član 13. Obaveza podnošenja zahteva za odobrenje koncentracije
- Član 14. Koncentracija finansijskih institucija
- Član 15. Podnošenje zahteva za odobrenje koncentracije
- Član 16. Sadržaj zahteva za odobrenje koncentracije
- Član 17. Postupak ocenjivanja koncentracije
- Član 18. Potvrda i odluka o odobrenju koncentracije
- Član 19. Ukidanje i preinačenje odluke o odobrenju koncentracije
- Član 20. Mere nakon nezakonito ostvarene koncentracije

**POGLAVLJE V.
AUTORITET**

- Član 21. Definisane Autoriteta
- Član 22. Komisija
- Član 23. Uslovi za članstvo u Komisiji

- Član 24. Razrešenje člana Komisije
- Član 25. Predsednik Autoriteta
- Član 26. Odgovornosti Komisije
- Član 27. Sednice i odlučivanje Komisije
- Član 28. Sekretarijat
- Član 29. Odgovornosti Sekretarijata
- Član 30. Generalni direktor
- Član 31. Sukob interesa

POGLAVLJE VI. STRUČNO MIŠLJENJE I PREPORUKE

- Član 32. Stručno mišljenje i preporuke Autoriteta

POGLAVLJE VII. POSTUPCI

- Član 33. Opšta pravila postupka
- Član 34. Stranke u postupku
- Član 35. Predlog za pokretanje postupka
- Član 36. Pokretanje postupka
- Član 37. Zaključak za pokretanje postupka
- Član 38. Obaveštenje, prava i obaveze stranke
- Član 39. Prikupljanje podataka
- Član 40. Nenajavljeni uviđaj u prostorijama stranke
- Član 41. Nenajavljeni uviđaj u prostorije drugih lica
- Član 42. Sprovođenje nenajavljene kontrole
- Član 43. Izuzimanje dokumentacije u nenajavljenom uviđaju
- Član 44. Zapisnik nenajavljenog uviđaja
- Član 45. Pravo pristupa spisima
- Član 46. Obaveštenje o utvrđivanju činjenica
- Član 47. Preuzimanje obaveza
- Član 48. Saslušanje
- Član 49. Privremene mere
- Član 50. Utvrđivanje uslova za izricanje novčane kazne
- Član 51. Poslovna tajna
- Član 52. Čuvanje spisa i dokumentacije
- Član 53. Izuzeće službenika
- Član 54. Rokovi za donošenje odluka
- Član 55. Akti Autoriteta
- Član 56. Dostava i objavljivanje akata Autoriteta

POGLAVLJE VIII. KAZNENE ODREDBE

- Član 57. Novčane kazne za teške povrede
- Član 58. Novčane kazne za lake povrede
- Član 59. Novčane kazne za povrede od strane odgovornih lica
- Član 60. Periodične novčane kazne
- Član 61. Način i kriterijumi za izricanje novčanih kazni
- Član 62. Oslobođanje od novčane kazne i smanjenje novčane kazne

POGLAVLJE IX. SARADNJA SA OSTALIM ORGANIMA I SUDSKA ZAŠTITA

- Član 63. Pravna sredstva protiv pričinjavanja štete

Član 64. Saradnja Autoriteta sa sudskim i drugim organima

Član 65. Saradnja Autoriteta sa srodnim institucijama

Član 66. Sudska zaštita

POGLAVLJE X.

IZVRŠENJE NOVČANIH KAZNI I ZASTAREVANJE

Član 67. Izvršenje novčanih kazni

Član 68. Zastarevanje pokretanja postupka

Član 69. Zastarevanje izvršenja

POGLAVLJE XI.

PRELAZNE ODREDBE

Član 70. Važeće zakonodavstvo i međunarodne obaveze

Član 71. Podzakonski akti

Član 72. Prestanak važenja

Član 73. Stupanje na snagu

POGLAVLJE I. OPŠTE ODREDBE

Član 1. Cilj

1. Ovaj zakon utvrđuje pravila i mere za zaštitu slobodne i efektivne konkurencije na tržištu, nadležnosti i organizaciju Autoriteta za konkurenciju Republike Kosovo, kao i postupke za sprovođenje ovog zakona.

2. Ovaj zakon je delimično usklađen sa sledećim aktima Evropske unije:

2.1. Uredba Saveta (EZ) br. 1/2003 od 16. decembra 2002. godine o sprovođenju pravila konkurencije koja su propisana u članovima 81. i 82. Ugovora o EZ-u;

2.2. Uredba Saveta (EZ) br. 139/2004 od 20. januara 2004. godine o kontroli koncentracija između preduzeća (Uredba EZ o koncentracijama);

2.3. Uredba Komisije (EU) br. 330/2010 od 20. aprila 2010. godine o primeni člana 101. stav 3. Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na kategorije vertikalnih sporazuma i usklađenih praksi;

2.4. Uredba Komisije (EZ) br. 802/2004 od 7. aprila 2004. godine o sprovođenju Uredbe Saveta (EZ) br. 139/2004 od 20. januara 2004. godine o kontroli koncentracija između preduzeća.

Član 2. Delokrug primene

1. Ovaj zakon se primenjuje na sve oblike sprečavanja, ograničavanja ili narušavanja konkurencije od strane preduzeća na teritoriji ili van teritorije Republike Kosovo, ako njihove radnje utiču na tržište Republike Kosovo.

2. Sve dok ih ne ometa u zakonom određenim zadacima ili za koje su osnovane, ovaj zakon se primenjuje na preduzeća koja obavljaju privrednu delatnost i koja prema zakonu:

2.1. obavljaju usluge od opšteg ekonomskog interesa;

2.2. imaju karakter monopola koji ostvaruje prihode;

2.3. imaju isključiva prava.

3. Ovaj zakon se ne primenjuje na odnose između poslodavaca i zaposlenih, kao i na odnose koji su predmet kolektivnog ugovora između poslodavca i sindikata.

Član 3. Definicije

1. Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju značenja utvrđena u ovom članu.

2. **Sporazum** – sporazumi bilo kakvog oblika, sklopljeni između preduzeća, obavezujuće ili neobavezujuće prirode, odluke ili preporuke grupacije preduzeća, kao i usaglašene prakse između preduzeća koja posluju na istom nivou ili na različitim nivoima tržišta.

3. **Usaglašena praksa** – aktivnost koja se odnosi na neformalnu saradnju između preduzeća i koja se ne zasniva na neku odluku ili formalni sporazum.

4. **Autoritet** – Autoritet za konkurenciju Republike Kosovo osnovan ovim zakonom.

5. **Javni organ** – organ centralne ili lokalne javne uprave ili pravno lice sa javnom funkcijom.

6. **Komisija** – struktura za odlučivanje Autoriteta.

7. **Dominantan položaj** – tržišna moć koju ima preduzeće i koja mu omogućava da spreči efektivnu konkurenciju na relevantnom tržištu, dajući istom moć da se u značajnoj meri nezavisno posluje u odnosu na konkurente, kupce ili potrošače.

8. **Relevantno tržište** – tržište određenog proizvoda na relevantnom geografskom području.

9. **Koncentracija** – stvaranje zajedničkog preduzeća od strane nezavisnih preduzeća koja održivo obavljaju sve funkcije kao nezavisni ekonomski subjekti.

10. **Preduzeće** – svako fizičko ili pravno lice, privatno ili javno, koje se bavi privrednom delatnošću, bez obzira na pravni status i način finansiranja. Javni organ se naziva preduzećem ako se bavi privrednim delatnostima.

11. **Povezano preduzeće** – preduzeće koje se zbog međusobne kontrole ili međuzavisnosti, naziva jednim preduzećem ako se obračunaju zajednički prihodi i zajedničko učešća na tržištu. Preduzeća se nazivaju povezanim ako jedno preduzeće u odnosu na drugo, neposredno ili posredno:

11.1. poseduje više od polovine kapitala ili imovine;

11.2. ima ovlašćenja da ostvari više od polovine prava glasa;

11.3. ima ovlašćenja da imenuje više od polovine članova upravnog odbora, odbora direktora ili organa koji pravno zastupaju preduzeće;

11.4. ima pravo da upravlja poslovima preduzeća; ili

11.5. obuhvata ekonomske subjekte od kojih se sastoji svaka jedinstvena organizacija sa ličnim, opipljivim i neopipljivim elementima, koja sledi određeni dugoročni ekonomski cilj i može doprineti povredi ovog zakona.

12. **Privredna delatnost** – kupovina robe ili usluga samo ako naknadna upotreba kupljene robe ili usluge čini privrednu delatnost.

13. **Srodna institucija** – organ konkurencije druge države ili nadnacionalne organizacije, kao i njihova udruženja.

14. Upotreba jednine ili jednog gramatičkog roda ne isključuje množinu ili drugi rod, osim ako nije drugačije određeno.

Član 4. Relevantno tržište

1. Relevantno tržište definiše se kao:

1.1. relevantno tržište proizvoda predstavlja tržište koje obuhvata svu robu ili usluge koje potrošač smatra razmenljivim ili zamenljivim u pogledu svog svojstva, cene i uobičajene namene;

1.2. relevantno geografsko tržište predstavlja tržište koje obuhvata područje na kojem povezana preduzeća učestvuju u ponudi i potražnji robe ili usluga, na kojoj su uslovi konkurencije znatno homogeni i mogu se bitno razlikovati od uslova u susednim područjima.

2. Autoritet donosi podzakonski akt za određivanje relevantnog tržišta.

POGLAVLJE II. SPORAZUMI

Član 5. Restriktivni sporazumi (karteli)

1. Restriktivni sporazumi su svi sporazumi koji imaju za cilj sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje konkurencije na relevantnom tržištu, naročito su restriktivni sporazumi koji:

1.1. neposredno ili posredno utvrđuju kupovne ili prodajne cene ili svaki drugi uslov trgovine;

1.2. ograničavaju ili kontrolišu proizvodnju, tržišta, tehnički razvoj ili investicije;

1.3. dele tržišta ili izvore nabavki;

1.4. primenjuju različite uslove poslovanja na iste poslove sa drugim trgovinskim preduzećima, čime ih dovode u nepovoljniji položaj u odnosu na konkurente;

1.5. uslovljavaju zaključivanje ugovora prihvatanjem dodatnih obaveza koje s obzirom na svoju prirodu ili trgovačke običaje i praksu nisu u vezi sa predmetom sporazuma.

2. Stav 1. ovog člana se ne primenjuje na sporazume koji za svo vreme svog trajanja ispunjavaju sve sledeće uslove:

2.1. doprinose unapređenju proizvodnje ili prometa robe ili podsticanju tehničkog ili ekonomskog napretka;

2.2. potrošačima omogućavaju pravičan deo koristi;

2.3. ne nameću preduzeću ograničenja koja nisu neophodna za postizanje ciljeva iz ovog stava;

2.4. ne omogućavaju preduzeću da isključi konkurencije za bitan deo relevantnih proizvoda.

3. Teret dokazivanja snosi preduzeće ili grupacija preduzeća koja tvrdi ispunjenost uslova iz stava 2. ovog člana.

4. Restriktivni sporazumi iz stava 1. ovog člana su ništavi, osim ako su izuzeti od zabrane prema stavu 2. ovog člana.

Član 6.

Grupno izuzeće od zabrane

1. Propisi o grupnom izuzeću od zabrane utvrđuju izuzimanje kategorije sporazuma od opšte zabrane u skladu sa stavom 1. člana 5. ovog zakona.

2. Autoritet podzakonskim aktom utvrđuje kategorije sporazuma i okolnosti pod kojima sporazum ispunjava uslove iz stava 2. člana 5. ovog zakona. Autoritet obaveštava odgovarajuću parlamentarnu komisiju petnaest (15) dana pre donošenja podzakonskog akta.

3. Propisi o grupnom izuzeću od zabrane utvrđuju izuzimanje sledećih kategorija:

3.1. sporazumi između preduzeća koja posluju na različitom nivou proizvodnje ili prometa – vertikalni sporazumi, a naročito sporazumi o isključivom prometu, sporazumi o selektivnom prometu, sporazumi o isključivoj kupovini i isključivosti;

3.2. sporazumi između preduzeća koja posluju na istom nivou proizvodnje ili prometa – horizontalni sporazumi, a naročito sporazumi o istraživanju, razvoju i specijalizaciji;

3.3. sporazumi o prenosu tehnologije;

3.4. sporazumi o prometu i servisiranju vozila;

3.5. sporazumi o osiguranju;

3.6. sporazumi između preduzeća u sektoru prevoza.

4. Propisi o grupnom izuzeću od zabrane posebno utvrđuju:

4.1. uslove koje sporazumi treba da sadrže;

4.2. ograničenja ili uslove koje takvi sporazumi ne treba da sadrže.

5. Grupno izuzeće od zabrane je dozvoljeno samo u meri u kojoj su dejstva sporazuma, pojedinačno ili zajedno sa sličnim sporazumima na relevantnom tržištu u skladu sa stavom 2. člana 5. ovog zakona.

6. Autoritet može pokrenuti postupak po službenoj dužnosti za procenu dejstva sporazuma koji ispunjavaju uslove grupnog izuzeća od zabrane. Ukoliko utvrdi da su dejstva sporazuma u suprotnosti sa stavom 2. člana 5. ovog zakona, Autoritet odlukom povlači sporazum iz grupnog izuzeća od zabrane.

Član 7.

Sporazumi manjeg značaja

1. Stav 1. člana 5. ovog zakona ne primenjuje se na sporazume manjeg značaja, ukoliko učesnici u sporazumu i preduzeća koja oni kontrolišu, imaju neznan položaj na tržištu i čiji zajednički udeo na tržištu nije veći od:

- 1.1. deset odsto (10%), ukoliko učesnici posluju na istom nivou lanca proizvodnje i prometa – horizontalni sporazumi;
 - 1.2. petnaest odsto (15%), ukoliko učesnici posluju na različitom nivou lanca proizvodnje i prometa – vertikalni sporazumi;
 - 1.3. deset odsto (10%), ukoliko sporazum ima karakteristike i horizontalnih i vertikalnih sporazuma ili gde je teško odrediti da li je sporazum vertikalni ili horizontalni;
 - 1.4. trideset odsto (30%), ukoliko sporazumi između različitih učesnika imaju znatan uticaj na tržište i ako pojedinačni udeo svakog učesnika ne prelazi pet odsto (5%) na svakom pojedinačnom tržištu na kome se ispoljavaju efekti sporazuma.
2. Stav 1. ovog člana se ne primenjuje na sporazume čiji je cilj određivanje cena, ograničavanje proizvodnje ili podela tržišta i snabdevanja.
 3. Autoritet donosi podzakonski akt za utvrđivanje sporazuma manjeg značaja.

POGLAVLJE III. DOMINANTAN POLOŽAJ

Član 8. Utvrđivanje dominantnog položaja

1. Dominantan položaj ima preduzeće koje, zbog svoje tržišne moći, može da posluje na relevantnom tržištu u značajnoj meri nezavisno u odnosu na stvarne ili potencijalne konkurente, potrošače, kupce ili dobavljače. Dominantan položaj ima preduzeće koje naročito:
 - 1.1. nema značajnog konkurenta na relevantnom tržištu; ili
 - 1.2. ima znatnu moć na relevantnom tržištu u odnosu na stvarne ili potencijalne konkurente, naročito u pogledu:
 - 1.2.1. udela i položaja preduzeća na relevantnom tržištu;
 - 1.2.2. finansijske moći preduzeća;
 - 1.2.3. pristupa preduzeća snabdevanju ili tržištima;
 - 1.2.4. veze preduzeća sa drugim preduzećima;
 - 1.2.5. pravne ili činjenične prepreke za pristup drugih preduzeća tržištu;
 - 1.2.6. sposobnosti nametanja tržišnih uslova u svojoj ponudi ili potražnji; ili
 - 1.2.7. sposobnosti isključenja konkurenata sa tržišta preusmeravajući ih ka drugim preduzećima.
2. Osim ako se ne dokaže suprotno, smatra se da ima dominantan položaj preduzeće sa udelom od četrdeset (40%) ili više odsto na relevantnom tržištu. Preduzeće može dokazati da nema dominantan položaj oslanjajući se na faktore iz podstava 1.2. ovog člana.
3. Dominantan položaj mogu imati pravno nezavisna privredna preduzeća ako:
 - 3.1. je njihov zajednički udeo na tržištu veći od šezdeset odsto (60%);
 - 3.2. preduzeća u velikoj meri posluju nezavisno u odnosu na konkurente, potrošače, kupce ili dobavljače; i

- 3.3. preduzeća zajedno nastupaju ili posluju na relevantnom tržištu.
- 4. Na Autoritetu je teret dokazivanja dominantnog položaja:
 - 4.1. preduzeća sa pojedinačnim udelom ispod četrdeset odsto (40%) na relevantnom tržištu;
 - 4.2. grupacije preduzeća sa zajedničkim udelom ispod šezdeset odsto (60%) na relevantnom tržištu.
- 5. Autoritet donosi podzakonski akt za utvrđivanje dominantnog položaja

Član 9. Zloupotreba dominantnog položaja

- 1. Zloupotreba dominantnog položaja je zabranjena.
- 2. Preduzeće ili grupacija preduzeća zloupotrebljava dominantan položaj ako:
 - 2.1. neposredno ili posredno nameće nepravične kupovne ili prodajne cene ili druge nepravične uslove poslovanja;
 - 2.2. ograničava proizvodnju, tržišta ili tehnički razvoj na štetu potrošača;
 - 2.3. primenjuje različite uslove poslovanja na iste poslove sa drugim preduzećima, čime ih dovode u nepovoljniji položaj u odnosu na konkurente;
 - 2.4. uslovljava zaključivanje ugovora time da druga strana prihvati dodatne obaveze koje po svojoj prirodi ili prema trgovačkim običajima nisu u vezi sa predmetom ugovora;
 - 2.5. nameće cene ili druge uslove čiji je cilj ili rezultat da spreči stupanje na relevantno tržište ili isključi sa relevantnog tržišta određene konkurente ili njihov proizvod;
 - 2.6. drugom preduzeću uskrati pristup mreži ili infrastrukturi u zamenu za adekvatnu naknadu, onemogućavajući da posluje kao konkurent.
- 3. Autoritet donosi podzakonski akt za zloupotrebu dominantnog položaja.

Član 10. Utvrđivanje zloupotrebe dominantnog položaja

- 1. Na osnovu čl. 8. i 9. ovog zakona, Autoritet odlukom o zloupotrebi dominantnog položaja:
 - 1.1. utvrđuje postojanje dominantnog položaja, radnju kojom preduzeće ili grupacija preduzeća povređuje konkurenciju na tržištu, kao i trajanje radnje;
 - 1.2. zabranjuje preduzeću ili grupaciji preduzeća da nastavi da preduzima radnju kojom se povređuje konkurencija;
 - 1.3. određuje mere, uslove i rokove za otklanjanje štetnih dejstava radnji koje povređuju konkurenciju;
 - 1.4. izriče novčanu kaznu u skladu sa ovim zakonom.
- 2. Mere iz podstava 1.3. ovog člana uključuju meru praćenja preduzeća i strukturnu meru. Strukturna mera se može odrediti samo ako je mera praćenja neefikasna ili stroža od strukturne mere.

POGLAVLJE IV. KONCENTRACIJE

Član 11. Koncentracija

1. Koncentracija nastaje održivom promenom kontrole preduzeća kada se spajaju nezavisna preduzeća ili njihovi delovi, jedno ili više njih stiču neposrednu ili posrednu kontrolu na celini ili delovima drugih preduzeća, naročito sticanjem deonica, sticanjem većine prava glasa i na drugi način u skladu sa važećim zakonodavstvom.
2. Sticanje kontrole iz stava 1. ovog člana, ostvaruje se prenosom prava, ugovorom ili na drugi način, koji omogućava preduzećima da samostalno ili zajednički održivo vrše odlučujući uticaj na drugim preduzećima.
3. Sticanje kontrole se ostvaruje naročito:
 - 3.1. prenosom svojine ili prava na potpunu ili delimičnu upotrebu imovine preduzeća;
 - 3.2. prenosom prava ili ugovorima koji donose odlučujući uticaj na sastav, glasanje ili odluke organa preduzeća.
4. Ne smatra se koncentracijom preduzeća prema ovom članu:
 - 4.1. kupovina radi dalje prodaje deonica preduzeća od strane finansijske institucije, kreditne institucije ili osiguravajuće institucije, sve dok kupac ne ostvari pravo glasa na deonice i ne proda deonice u roku od dvanaest (12) meseci — kupac može zatražiti od Autoriteta dodatni rok od dvanaest (12) meseci, ako dokaže da nije mogao da proda deonice;
 - 4.2. kupovina deonica zbog unutrašnjeg restrukturiranja preduzeća i u vezi sa sticanjem zajedničke kontrole, pripajanja ili prenosa svojine;
 - 4.3. prenos kontrole preduzeća na stečajnog upravnika ili likvidatora, u skladu sa važećim zakonodavstvom;
 - 4.4. osnivanje zajedničkog preduzeća od strane nezavisnih preduzeća koja održivo vrše sve funkcije kao nezavisni ekonomski subjekti, pri čemu jedno preduzeće ima za cilj ili dejstvo koordinaciju konkurentskog ponašanja drugih preduzeća i koordinacija je ocenjena u skladu sa Poglavljem II. ovog zakona.

5. Autoritet podzakonskim aktom utvrđuje način podnošenja zahteva za odobrenje koncentracije i kriterijume za utvrđivanje koncentracije.

Član 12. Zabranjene koncentracije

Zabranjene su koncentracije koje mogu da značajno naruše efektivnu konkurenciju, naročito ukoliko takva koncentracija za posledicu ima stvaranje ili jačanje dominantnog položaja.

Član 13 Obaveza podnošenja zahteva za odobrenje koncentracije

1. Učesnici u koncentraciji moraju da unapred zatraže od Autoriteta da im odobri da ostvare predviđenu koncentraciju ako:

1.1. učesnici u koncentraciji imaju preko dvadeset (20) miliona evra zajedničkog prometa na međunarodnom tržištu, a jedan učesnik u koncentraciji ima preko jednog (1) miliona evra prometa na unutrašnjem tržištu; ili

1.2. najmanje dva učesnika u koncentraciji imaju preko tri (3) miliona evra prometa na unutrašnjem tržištu.

2. Promet učesnika u koncentraciji obračunava se prema finansijskim izveštajima finansijske godine koja prethodi godini koncentracije. Ako podnosioci zahteva nisu uspeli da zatvore godišnje finansijske izveštaje pre podnošenja zahteva za odobrenje koncentracije, promet učesnika obračunava se prema finansijskim izveštajima poslednje finansijske godine za koju su zatvoreni finansijski izveštaji.

3. Ukoliko učesnik koncentracije pripada grupi povezanih preduzeća, za promet uzimaju se prihodi svih preduzeća grupe. Ne uzimaju se u obzir prihodi od prodaje robe ili usluga unutar grupe.

4. Ukoliko se koncentracija odnosi na delimičnu kupovinu preduzeća prema stavu 1. člana 11. ovog zakona, uzima se u obzir samo promet delova koji su predmet koncentracije.

5. Sporazumi iz stava 4. ovog člana, koji se sklapaju u roku od dve (2) godine između istih preduzeća, tretiraju se kao jedna koncentracija. Koncentracija nastaje na dan poslednje transakcije.

6. Autoritet razmatra zahteve za odobrenje koncentracije samo ako se podnose u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Član 14.

Koncentracija finansijskih institucija

1. Ako je finansijska institucija učesnik u koncentraciji, za promet iz člana 13. ovog zakona uzimaju se ukupni prihodi od operativnih aktivnosti finansijske godine koja prethodi godini koncentracije. Finansijska institucija obuhvata društvo za osiguranje i reosiguranje.

2. Prihodi finansijske institucije određuju se nakon odbitka poreza koji su neposredno povezani sa sledećim elementima:

2.1. prihodi od kamate;

2.2. prihodi od deonica, hartija od vrednosti sa promenljivim kamatnim stopama, kao i od kamata udela u kapitalu;

2.3. prihodi od naplativih provizija;

2.4. neto dobit od finansijskih operacija;

2.5. prihodi od ostalih aktivnosti.

3. Prihodi društva za osiguranje i reosiguranje utvrđuju se od bruto vrednosti potpisanih premija, koje obuhvataju dobijene i naplative iznose prema ugovorima o osiguranju koje izdaju društva ili u njeno ime, uključujući premije reosiguranja, po odbitku poreza iz stava 2. ovog člana.

4. Procentualni udeo na tržištu učesnika u koncentraciji – finansijske institucije, obračunava se na osnovu ukupne imovine učesnika u koncentraciji – finansijskih institucija.

Član 15.

Podnošenje zahteva za odobrenje koncentracije

1. Zahtev za odobrenje koncentracije podnosi preduzeće koje stekne kontrolu nad drugim preduzećem. U ostalim slučajevima, zahtev podnose svi učesnici u koncentraciji, prema zajedničkom sporazumu.
2. Zahtev za odobrenje koncentracije se podnosi nakon zaključenja ugovora kojim se stiče kontrola preduzeća ili nakon objavljivanja koncentracije i pre ostvarivanja koncentracije.
3. Učesnici u koncentraciji mogu podneti zahtev za odobrenje koncentracije pre zaključenja ugovora ili objavljivanja koncentracije, ukoliko dokažu da će ugovor biti zaključen ili da će koncentracija biti objavljena.
4. Koncentracija se može ostvariti nakon isteka roka iz člana 18. ovog zakona.
5. Na zahtev učesnika, iz opravdanih razloga, Autoritet može da dozvoli određene radnje za prevremeno ostvarivanje koncentracije.
6. Prilikom razmatranja zahteva za odobrenje koncentracije, Autoritet uzima u obzir sve okolnosti slučaja, naročito prirodu i težinu štete koja se može prouzrokovati učesnicima u koncentraciji ili trećim licima, kao i dejstva konkurencije koja mogu nastati ostvarivanjem koncentracije.

Član 16.

Sadržaj zahteva za odobrenje koncentracije

1. Zahtevu za odobrenje koncentracije prilaže se:
 - 1.1. ugovor ili druga isprava koja dokazuje pravni osnov koncentracije, u originalu ili overenoj kopiji i sa overenim prevodom na službenom jeziku;
 - 1.2. finansijski godišnji izveštaj učesnika u koncentraciji za prethodnu finansijsku godinu;
 - 1.3. dokumenta i drugi podaci predviđeni podzakonskim aktom iz stava 4. člana 11. ovog zakona.
2. Autoritet može osloboditi podnosioca zahteva od obaveze podnošenja dokumenata ili podataka iz podstava 1.3. ovog člana, ako podnosilac zahteva dokaže da dokumenta ili podaci nisu neophodni.
3. Podnosilac zahteva za odobrenje koncentracije mora navesti ako je dužan da obavesti organ druge države za ocenu koncentracije ili da je takvo obaveštenje podneto.
4. Izuzetno od stava 1. ovog člana, podnosi se skraćeni zahtev za odobrenje koncentracije u slučaju da Autoritet sprovodi skraćeni postupak za ocenu koncentracije. Skraćeni postupak se sprovodi naročito u sledećim slučajevima:
 - 4.1. učesnici u koncentraciji ne posluju na istom relevantnom geografskom tržištu i tržištu proizvoda i između učesnika nema vertikalnog sporazuma;
 - 4.2. nijedan učesnik u koncentraciji ne posluje na tržištu u gornjem ili donjem toku tržišta na kom posluje drugi učesnik i između učesnika nema vertikalnog sporazuma;
 - 4.3. učesnici u koncentraciji posluju na istom relevantnom geografskom tržištu i tržištu proizvoda, ali njihove zajedničke akcije ne prelaze petnaest odsto (15%) relevantnog tržišta;

- 4.4. učesnik u koncentraciji posluje na tržištu u gornjem ili donjem toku tržišta u kom posluje drugi učesnik i između učesnika ima vertikalnog sporazuma, ali njihove zajedničke akcije ne prelaze dvadeset pet odsto (25%) na svakom nivou tržišta;
- 4.5. učesnik koncentracije samostalno stiče kontrolu nad preduzećem nad kojim već ima zajedničku kontrolu;
- 4.6. preduzeća stiču kontrolu nad zajedničkim preduzećem, koje ne obavlja i ne očekuje se da će obavljati delatnost u razumnom roku u Republici Kosovo.
5. Autoritet može da odbije skraćeni postupak iz stava 4. ovog člana i da naloži podnošenje potpunog zahteva iz stava 1. ovog člana, ako postoje indicije da ciljana koncentracija može značajno ometati efektivnu konkurenciju.
6. Smatra se da je potpuni zahtev za odobrenje koncentracije podnet na dan kada Autoritet primi sva dokumenta i podatke iz st. 1, 2. i 3. ovog člana. Autoritet izdaje podnosiocu zahteva potvrdu o podnošenju zahteva.

Član 17.

Postupak ocenjivanja koncentracije

1. Autoritet pokreće postupak ocenjivanja koncentracije po prijemu potpunog zahteva iz stava 6. člana 16. ovog zakona.
2. Podnosilac zahteva za odobrenje koncentracije snosi teret dokazivanja korisnih efekata koncentracije. Autoritet može zatražiti od podnosioca zahteva da dostavi dokumenta i podatke potrebne za ocenu koncentracije.
3. U skladu sa podstavovima 1.1. i 1.2. člana 29. ovog zakona, Autoritet objavljuje na svom veb-sajtu javno obaveštenje o ciljanoj koncentraciji. Javno obaveštenje sadrži:
- 3.1. imena učesnika u koncentraciji i vrstu delatnosti koju obavljaju učesnici u koncentraciji u Republici Kosovo;
- 3.2. prirodu koncentracije;
- 3.3. poziv upućen preduzećima, strukovnim udruženjima, udruženjima poslodavaca, udruženjima za zaštitu potrošača i ostalim licima koja nisu stranke u postupku, odnosno konkurentima učesnika u koncentraciji, za koje se pretpostavlja da imaju saznanja o odnosima relevantnih tržišta, radi davanja primedbi, stavova i mišljenja o mogućim efektima koncentracije;
- 3.4. rok za podnošenje primedbi, stavova i mišljenja ne može biti duži od petnaest (15) dana.
4. Ako prilikom ocene koncentracije, preduzeće koje stiče kontrolu podnese novi zahtev za odobrenje koncentracije, Autoritet može sprovesti spojeni postupak o zahtevima ako to smatra prikladnim i ekonomičnim.
5. Rok za ocenu koncentracije teče od izdavanja potvrde o podnošenju zahteva za odobrenje koncentracije iz stava 6. člana 16. ovog zakona.
6. Autoritet podzakonskim aktom određuje način ocenjivanja koncentracije.

Član 18.

Potvrda i odluka o odobrenju koncentracije

1. Smatra se da je koncentracija odobrena ako Autoritet:
 - 1.1. na osnovu dokumenata i podataka koje je dostavio podnosilac zahteva ili na osnovu saznanja koje poseduje, oceni da ciljana koncentracija nije zabranjena članom 12. ovog zakona; i
 - 1.2. ne donese zaključak o pokretanju postupka za ocenu koncentracije u roku od trideset (30) dana nakon što je primio potpuni zahtev za odobrenje koncentracije.
2. Učesnik koncentracije iz stava 1. ovog člana može zatražiti od Autoriteta potvrdu za odobrenje koncentracije. Autoritet izdaje potvrdu u roku od sedam (7) dana.
3. Autoritet donosi zaključak o pokretanju postupka za ocenu koncentracije ukoliko oceni da koncentracija može da omete efektivnu konkurenciju na relevantnom tržištu, naročito uspostavljanjem ili ojačanjem dominantnog položaja. Zaključak se oslanja na dokumentima i podacima koje je dostavio podnosilac zahteva i na saznanjima koje poseduje Autoritet.
4. Tokom postupka za ocenu koncentracije, Autoritet bez odlaganja obaveštava podnosioca zahteva o odobrenju koncentracije kada zaključi da se koncentracija može dozvoliti samo određivanjem mera, uslova i rokova za otklanjanje štetnih efekata koncentracije. Podnosilac zahteva ima rok od trideset (30) dana da predloži odgovarajuće mere, uslove i rokove.
5. Mere, uslove i rokove iz stava 4. ovog člana mogu se predložiti i ranije, čak i u početnom zahtevu za odobrenje koncentracije.
6. Autoritet može da u potpunosti ili delimično odobri predložene mere, uslove i rokove, ukoliko zaključi da su dovoljne za sprečavanje ometanja efektivne konkurencije na relevantnom tržištu.
7. Ukoliko Autoritet ne odobri predložene mere, uslove i rokove, Autoritet može da iste sam odredi.
8. U roku od šezdeset (60) dana nakon zaključka o pokretanju postupka iz stava 3. ovog člana, Autoritet odlukom:
 - 8.1. oglašava koncentraciju odobrenom;
 - 8.2. oglašava koncentraciju odobrenom ukoliko se primenjuju mere, uslovi i rokovi odobreni ili određeni od strane Autoriteta; ili
 - 8.3. oglašava koncentraciju zabranjenom.
9. U slučaju iz podstava 8.2. ovog člana, učesnici u koncentraciji mogu početi sa ostvarivanjem od datuma donošenja odluke.
10. Ukoliko učesnici u koncentraciji ne sprovedu mere ili uslove u rokovima određenim u odluci, Autoritet ukida ili preinačuje odluku u skladu sa članom 19. ovog zakona.
11. Rok iz stava 8. ovog člana se obustavlja ukoliko učesnik u koncentraciji ne dostavi sva dokumenta i podatke tražene od strane Autoriteta u skladu sa stavom 2. člana 17. ovog zakona. Rok se obustavlja od prvog radnog dana nakon isteka roka za dostavljanje do dostavljanja dokumenata i podataka.

Član 19.

Ukidanje i preinačenje odluke o odobrenju koncentracije

1. Po službenoj dužnosti ili na zahtev učesnika u koncentraciji, Autoritet može ukinuti odluku o odobrenju koncentracije ako:
 - 1.1. je učesnik u koncentraciji dao netačne ili lažne informacije o odlučujućim efektima; ili
 - 1.2. učesnik u koncentraciji ne sprovodi mere ili uslove u rokovima određenim u odluci Autoriteta.
2. U slučajevima iz podstava 1.1 ovog člana, Autoritet ukida odluku u skladu sa članom 12. ovog zakona i određuje mere, uslove i rokove za ponovno uspostavljanje efektivne konkurencije na tržištu.
3. Po službenoj dužnosti ili na zahtev učesnika u koncentraciji, Autoritet može preinačiti odluku o odobrenju koncentracije, ukoliko učesnik u koncentraciji ne može primeniti mere ili uslove u okviru utvrđenih rokova usled nepredviđenih i neizbežnih okolnosti van njegove kontrole. Preinačena odluka određuje nove mere, uslove i rokove.

Član 20.

Mere nakon nezakonito ostvarene koncentracije

1. Autoritet, po službenoj dužnosti, odlukom određuje mere, uslove i rokove za ponovno uspostavljanje efektivne konkurencije na relevantnom tržištu ako se koncentracija ostvari:
 - 1.1. protivno odluci Autoriteta kojom se koncentracija oglašava zabranjenom, u skladu sa podstavom 8.3. člana 18. ovog zakona;
 - 1.2. bez podnošenja zahteva za odobrenje koncentracije u skladu sa članom 15. ovog zakona.
2. Mere određene stavom 1. ovog člana mogu da budu mere ponašanja ili strukturne mere.
3. Odlukom iz stava 1. ovog člana, Autoritet može:
 - 3.1. naložiti prodaju ili prenos stečenih akcija;
 - 3.2. zabraniti ili ograničiti ostvarivanje prava glasanja u preduzećima učesnicama u koncentraciji;
 - 3.3. naložiti prestanak zajedničkog preduzeća;
 - 3.4. zabraniti ostale oblike sticanja kontrole u skladu sa članom 11. ovog zakona koji dovode do nezakonite koncentracije;
 - 3.5. izreći novčanu kaznu u skladu sa ovim zakonom.

POGLAVLJE V.

AUTORITET

Član 21.

Autoritet

1. Autoritet je nezavisna agencija koja o svom radu odgovara Skupštini Republike Kosovo.
2. Sedište Autoriteta je u Prištini.

3. Zabranjeno je svako političko, javno ili privatno mešanje koje može narušiti nezavisnost ili nepristrasnost Autoriteta.
4. Organizacija i funkcionisanje Autoriteta utvrđuju se ovim zakonom i statutom koji usvaja Komisija.
5. Iz državnog budžeta izdvajaju se dovoljna sredstva za potrebe Autoriteta, uključujući zapošljavanje kvalifikovanih stručnjaka i nabavka robe i usluga neophodnih za rad.
6. Administrativne takse i novčane kazne koje naplaćuje Autoritet slivaju se u državni budžet.

Član 22. Komisija

1. Komisija je kolegijalni organ koji upravlja radom Autoriteta.
2. Komisija se sastoji od pet (5) članova, uključujući predsednika i potpredsednika Autoriteta, koje imenuje Skupština Republike Kosovo.
3. Vlada, nakon javnog konkursa, predlaže Skupštini novu Komisiju šest (6) meseci pre isteka mandata Komisije ili neposredno nakon što mesto člana Komisije ostane upražnjeno.
4. Mandat člana Komisije traje pet (5) godina.
5. Član Komisije može da bude reizabran samo jednom.

Član 23. Uslovi za članstvo u Komisiji

1. Uslovi za članstvo u Komisiji, imenuje se lice koje:
 - 1.1. je državljanin Republike Kosovo;
 - 1.2. ima visoku kvalifikaciju iz prava, ekonomije ili ekvivalentne oblasti; i
 - 1.3. ima pet (5) godina radnog iskustva u struci.
2. Niko ne može biti imenovan za člana Komisije ako:
 - 2.1. je u poslednje dve (2) godine bio član upravnog odbora preduzeća ili grupacije preduzeća;
 - 2.2. je u poslednjih pet (5) godina osuđen pravosnažnom presudom za krivična dela korupcije u službi, zloupotreba službenog položaja, privredne prestupe ili sukob interesa.
3. Za vreme službe, član Komisije ne može da:
 - 3.1. ima imovinski interes, radni odnos ili ugovorni odnos sa preduzećem ili grupacijom preduzeća;
 - 3.2. bude javni službenik;
 - 3.3. bude uključen u političke aktivnosti.

Član 24. Razrešenje člana Komisije

1. Skupština ili Vlada predlaže razrešenje člana Komisije ako član:

1.1. nije zdravstveno sposoban da obavlja dužnosti više od tri (3) meseca i ne pruži lekarsko uverenje da će biti u stanju da obavlja dužnosti u naredna tri (3) meseca;

1.2. povredi član 23. ovog zakona;

1.3. je umešan u sukob interesa protivno članu 31. ovog zakona ili drugim važećim zakonodavstvom; ili

1.4. ozbiljno zanemari dužnost člana Komisije.

2. Prema stavu 1. ovog člana, člana Komisije razrešava Skupština većinom glasova svih poslanika.

Član 25. Predsednik Autoriteta

1. Predsednik je rukovodilac Autoriteta i ima sledeće odgovornosti:

1.1. zastupa Autoritet;

1.2. organizuje i upravlja aktivnostima Autoriteta;

1.3. priprema, saziva i rukovodi sednicama Komisije i koordinira rad između članova Komisije;

1.4. potpisuje akte Komisije, izuzev odluka koje potpisuju svi prisutni članovi na sednici;

1.5. predlaže Komisiji imenovanje i razrešenje generalnog direktora, u skladu sa važećim zakonodavstvom i Statutom i drugim aktima Autoriteta;

1.6. odgovara za stručan rad Autoriteta.

2. U slučaju odsustva, predsednika zamenjuje potpredsednik ili punomoćnik Komisije.

Član 26. Odgovornosti Komisije

1. Komisija ima sledeće odgovornosti:

1.1. izrađuje i usvaja podzakonske akte u skladu sa ovim zakonom;

1.2. odlučuje o pokretanju postupka istrage narušavanja konkurencije;

1.3. izriče novčane kazne za povrede ovog zakona;

1.4. donosi odluku o odobrenju koncentracije;

1.5. utvrđuje uslove, mere i rokove za realizaciju koncentracije;

1.6. zaključuje postupke i određuje mere, uslove i rokove za ponovno uspostavljanje efektivne konkurencije na tržištu;

1.7. traži od suda da ovlasti nenajavljeni uviđaj u skladu sa čl. 40, 41, 42, 43. i 44. ovog zakona;

1.8. obaveštava i podiže svest javnosti o konkurenciji na tržištu;

- 1.9. utvrđuje metodološka načela za istragu konkurencije na tržištu;
 - 1.10. utvrđuje pravila i mere za zaštitu konkurencije;
 - 1.11. daje stručna mišljenja i preporuke u skladu sa članom 32. ovog zakona;
 - 1.12. sarađuje sa srodnim institucijama u vezi delokruga Autoriteta, utvrđenim ovim zakonom i međunarodnim obavezama Republike Kosovo;
 - 1.13. usvaja godišnji izveštaj o radu Autoriteta i isti podnosi Skupštini Republike do 31. marta tekuće godine;
 - 1.14. sprovodi studije tržišta i prikuplja podatke u skladu sa ovim zakonom.
2. Komisija određuje prioritete za sprovođenje na osnovu osetljivosti i značaja slučajeva.

Član 27. Sednice i odlučivanje Komisije

1. Komisija ima kvorum za odlučivanje ako sednici prisustvuju najmanje tri (3) člana.
2. Komisija donosi odluku ako najmanje tri (3) člana glasaju „za“.
3. Član koji glasa protiv može dati pismeno obrazloženje za glas „protiv“.
4. Član Komisije ne može biti „uzdržan“, ali može biti isključen u skladu sa članom 53. ovog zakona.
5. Prilikom odlučivanja član Komisije mora se ponašati na način koji ne narušava ugled Autoriteta.

Član 28. Sekretarijat

1. Organizacija i funkcionisanje Sekretarijata utvrđuje se ovim zakonom, Zakonom o organizaciji i funkcionisanju državne uprave i nezavisnih agencija, Zakonom o javnim službenicima i Statutom Autoriteta.
2. Sekretarijatom rukovodi generalni direktor.
3. Službenici Sekretarijata imaju status državnih službenika.
4. Sekretarijat sprovodi administrativne istrage u skladu sa ovim zakonom, Zakonom o opštem upravnom postupku i drugim važećim zakonodavstvom.
5. Zarade, naknada za rizik i ostali dodaci službenika Sekretarijata zasnivaju se na posebnim radnim uslovima i isplaćuju se u skladu sa važećim zakonodavstvom.

Član 29. Odgovornosti Sekretarijata

1. Za sprovođenje ovog zakona, Sekretarijat ima sledeće odgovornosti:
 - 1.1. prati i analizira tržišne uslove za razvoj slobodne i efektivne konkurencije;
 - 1.2. sprovodi istrage u skladu sa Zakonom o opštem upravnom postupku, ovim zakonom i drugim važećim zakonodavstvom;

- 1.3. sačinjava izveštaje o istrazi i iste podnosi Komisiji na odlučivanje;
- 1.4. osigurava objavljivanje odluka i drugih objavljivih akata, podzakonskih akata usvojenih prema ovom zakonu, kao i godišnjeg izveštaja o radu Autoriteta;
- 1.5. vodi računa o sprovođenju odluka Komisije;
- 1.6. obavlja i druge poslove predviđene Statutom Autoriteta.

Član 30.

Generalni direktor

1. O svom radu i radu Sekretarijata, generalni direktor odgovara Komisiji.
2. Generalni direktor ima sledeće odgovornosti:
 - 2.1. osigurava odvijanje postupaka i predmeta u skladu sa ovim zakonom;
 - 2.2. osigurava izradu i dostavljanje izveštaja o istrazi za odlučivanje u Komisiji;
 - 2.3. koordinira rad Sekretarijata;
 - 2.4. sačinjava godišnji izveštaj o radu Autoriteta;

Član 31.

Sprečavanje sukoba interesa

1. Službenik Autoriteta može biti član ili učesnik naučnog instituta ili drugog udruženja koje ne narušava nepristrasnost službenika u obavljanju dužnosti.
2. Službenik Autoriteta ne može biti član upravnog odbora ili uprave preduzeća ili udruženja ili interesne grupe, čime se može narušiti nepristrasnost službenika u obavljanju dužnosti kao i u drugim slučajevima koji su u suprotnosti sa važećim zakonom o sprečavanju sukoba interesa.

POGLAVLJE VI.

STRUČNO MIŠLJENJE I PREPORUKE

Član 32.

Stručno mišljenje i preporuke Autoriteta

1. Samoinicijativno ili na preporuku Skupštine Republike, Vlade ili javnog organa, Autoritet daje stručno mišljenje o:
 - 1.1. nacrtima zakona ili nacrtima podzakonskih akata koji bitno utiču na konkurenciju na tržištu;
 - 1.2. usklađenosti zakona i drugih pravnih akata sa ovim zakonom.
2. Samoinicijativno ili na zahtev organa iz stava 1. ovog člana, Autoritet može dati organu preporuku za zaštitu i ponovno uspostavljanje slobodne i efektivne konkurencije na tržištu.
3. Autoritet može da da stručno mišljenje ili da objavi saopštenje radi obaveštenja i podizanja svesti javnosti o konkurenciji na tržištu, te o zakonodavstvu, politikama i uporednim dešavanjima.

POGLAVLJE VII. POSTUPCI

Član 33. Opšta pravila postupka

Autoritet sprovodi postupak u skladu sa odredbama ovog zakona. U nedostatku odredaba ovog zakona, primenjuju se odredbe relevantnog Zakona o opštem upravnom postupku.

Član 34. Stranke u postupku

1. Stranke u postupku su: preduzeće protiv kojeg se vodi postupak i preduzeće koje učestvuje u koncentraciji.
2. Stranka u postupku nije predlagač pokretanja postupka, osim ako postupak zadire u prava ili interese predlagača.
3. Lice koje nije stranka u postupku dokazuje da postupak zadire u njegova prava i interese, može zatražiti od Autoriteta da mu prizna prava predlagača pokretanja postupka iz stava 4. člana 35. ovog zakona. Autoritet o tome odlučuje zaključkom u roku od trideset (30) dana.

Član 35. Predlog za pokretanje postupka

1. Predlog za pokretanje postupka u nadležnosti Autoriteta može podneti svako fizičko ili pravno lice, strukovno udruženje, udruženje preduzetnika, udruženje potrošača, Vlada ili organ centralne ili lokalne javne uprave.
2. Predlog za pokretanje postupka sadrži:
 - 2.1. naziv i sedište predlagača, ako je pravno lice, ili ime, prezime i prebivalište predlagača, ako je fizičko lice;
 - 2.2. odgovarajuće podatke kojima se jasno stavlja do znanja protiv koga je podnet predlog;
 - 2.3. opis činjenica ili okolnosti koje su osnov za predlog;
 - 2.4. lične podatke, dokumente i druge podatke koje poseduje predlagač i koji ispunjavaju opis iz podstava 2.3. ovog člana.
3. Ako predlog sadrži informacije koje predlagač smatra poslovnom tajnom, predlagač mora iste da precizira i pravno obrazloži.
4. Na zahtev predlagača, Autoritet:
 - 4.1. obaveštava predlagača o prethodnom utvrđivanju činjenica u skraćenoj formi u skladu sa članom 46. ovog zakona;
 - 4.2. poziva predlagača na saslušanje u svojstvu svedoka.
5. Predlagač može zatražiti od Autoriteta zaštitu identiteta. Autoritet odobrava obrazloženi zahtev, ali predlagaču ne daje prava iz stava 4. ovog člana.

Član 36. Pokretanje postupka

1. Autoritet po službenoj dužnosti pokreće:
 - 1.1. postupak za utvrđivanje restriktivnog sporazuma iz člana 5. ovog zakona;
 - 1.2. postupak za utvrđivanje zloupotrebe dominantnog položaja iz člana 9. ovog zakona.
2. Autoritet pokreće postupak za procenu koncentracije na zahtev učesnika u skladu sa članom 15. ovog zakona.
3. Autoritet može pokrenuti postupak za procenu koncentracije po službenoj dužnosti ako:
 - 3.1. učesnici u koncentraciji ne podnesu zahtev za odobrenje koncentracije u skladu sa članom 13. ovog zakona;
 - 3.2. treba ukinuti ili preinačiti odluku o odobrenju koncentracije u skladu sa članom 19. ovog zakona;
 - 3.3. treba odrediti mere nakon nezakonito ostvarene koncentracije u skladu sa članom 20. ovog zakona.
4. Smatra se da je postupak iz st. 1, 2. i 3. ovog člana pokrenut na dan kada Autoritet donosi zaključak o pokretanju postupka u skladu sa članom 37. ovog zakona.
5. Ukoliko oceni da se predlog za pokretanje postupka odnosi na radnje koje nemaju značajan efekat na konkurenciju na relevantnom tržištu, Autoritet zaključkom utvrđuje da nema javnog interesa za pokretanje postupka. Autoritet dostavlja zaključak predlagaču.
6. Po prijemu predloga za pokretanje postupka, Autoritet odmah sprovodi prethodno preispitivanje relevantnog tržišta iz podstavova 1.1. i 1.2. člana 29. ovog zakona. Prilikom prethodnog preispitivanja, Autoritet zaključkom može utvrditi da ne postoje uslovi za pokretanje postupka. Autoritet donosi zaključak u roku od šest (6) meseci od predloga.
7. Autoritet dostavlja predlagaču zaključke iz st. 5. i 6. ovog člana, uz odgovarajuće obrazloženje za svaku tvrdnju.
8. Prilikom prethodnog preispitivanja iz stava 6. ovog člana, Autoritet postupa u skladu sa članom 39. ovog zakona.

Član 37. Zaključak za pokretanje postupka

1. Zaključak za pokretanje postupka prema ovom zakonu naročito sadrži sledeće:
 - 1.1. broj predmeta;
 - 1.2. odredbe ovog zakona na osnovu kojih se pokreće postupak;
 - 1.3. opis činjenica, okolnosti i praksi koje predstavljaju osnov za pokretanje postupka;
 - 1.4. zahtev za dostavljanje podataka i dokumenata u skladu sa članom 39. ovog zakona.

Član 38. Obaveštenje, prava i obaveze stranke

1. Organ dostavlja zaključak o pokretanju postupka stranci protiv koje je postupak pokrenut

i podnosiocu zahteva za odobrenje koncentracije. U dostavljenom zaključku, pokriva se ili uklanja deo koji sadrži poslovnu tajnu u skladu sa članom 51. ovog zakona.

2. Stranka protiv koje je pokrenut postupak prilaže primedbe, informacije i dokumente za predmet, u roku koji određuje Autoritet.

3. Autoritet određuje rok iz stava 2. ovog člana za svaki slučaj posebno. Početni rok ne može biti duži od trideset (30) dana. Na zahtev stranke i iz opravdanih razloga, Autoritet može produžiti rok na još trideset (30) dana.

4. Ako stranka protiv koje je pokrenut postupak ne postupi po zahtevu i u određenom roku i ne obavesti Autoritet da nije u mogućnosti da postupi, Autoritet utvrđuje činjenice i okolnosti po službenoj dužnosti, na osnovu sopstvenih saznanja i podataka i dokumenata koje poseduje. Autoritet bez odlaganja dostavlja stranci obaveštenje o prethodnom utvrđivanju činjenica u skladu sa članom 46. ovog zakona, a zatim zakazuje saslušanje.

5. Ako se postupak pokrene prema predlogu iz člana 35. ovog zakona, Autoritet ne dostavlja predlagaču zaključak iz stava 1. ovog člana, već ga pismeno obaveštava o pokretanju postupka.

Član 39.

Prikupljanje podataka

1. Autoritet može zatražiti:

1.1. od stranaka u postupku i ostalih fizičkih i pravnih lica, udruženja preduzeća, udruženja potrošača, javnih organa, potrebne informacije u bilo kom digitalnom obliku, pisane primedbe ili usmene iskaze, kao i uvid u neophodne podatke i dokumenta;

1.2. od stranaka u postupku da obezbede neposredan uvid u sve poslovne prostore, nepokretnu i pokretnu imovinu, poslovne knjige, baze podataka, kao i u druga dokumenta i dostupne informacije o preduzeću u bilo kom digitalnom obliku, bez obzira na oblik i sredstvo u kojima se čuvaju;

1.3. od stranaka u postupku da izvrše druge radnje za koje smatra da su neophodne za utvrđivanje odgovarajućih činjenica.

2. Autoritet može prikupiti i koristiti informacije koje su dobrovoljno priložene u bilo kom obliku, bez obzira na oblik i sredstvo u kojima se čuvaju.

3. Zahtev iz stava 1. ovog člana sadrži:

3.1. pravni osnov;

3.2. predmet i svrhu zahteva;

3.3. rok za odgovor;

3.4. upozorenje za primaoca da će mu biti izrečena novčana kazna ako ne postupi po zahtevu.

4. Ako primalac ne postupi po zahtevu, Autoritet odlukom utvrđuje povredu ovog zakona i izriče novčanu kaznu u skladu sa ovim zakonom.

5. Ako primalac zahteva smatra poslovnom tajnom podatke ili dokumente zatražene prema stavu 1. ovog člana, primalac mora da:

5.1. navede podatke i dokumente koje smatra takvim i objasni razloge iz člana 51. ovog zakona;

5.2. Autoritetu dostavi deo ili sve podatke i dokumente koji ne sadrže poslovnu tajnu.

6. Ako primalac zahteva ne odgovori ni nakon ponovljenog zahteva, Autoritet nalazi da traženi podaci i dokumenti ne predstavljaju poslovnu tajnu.

7. Ako primalac zahteva ne dostavi podatke ili dokumente tražene prema stavu 1. ovog člana, Autoritet ocenjuje važnost nedostave i utvrđuje činjenice u skladu sa ovom ocenom.

Član 40.

Nenajavljeni uviđaj u prostorijama stranke

1. Autoritet može bez najave da obavi uviđaj u prostorije preduzeća ili drugog lica koje je pod istragom, ako postoji opasnost od prikrivanja ili uništenja dokaza.

2. Pre nego što obavi nenajavljeni uviđaj, Autoritet će od suda zatražiti da ovlasti službenike Autoriteta da, bez najave ili posebne dozvole, uđu u objekat u kome će se obaviti uviđaj.

3. Ako postoji osnovana sumnja da dokazi koje poseduje stranka u postupku mogu nestati ili biti izmenjeni, ovlašćeni službenici Autoriteta, sami ili uz pomoć ovlašćenih stručnjaka Policije, obavljaju nenajavljeni uviđaj i obaveštavaju lice u čijoj je državini objekat ili predmeti.

4. Pre obavljanja nenajavljenog uviđaja, ovlašćeni službenici Autoriteta stranci u postupku ili držaocu objekta predočavaju službenu legitimaciju i sudsko ovlašćenje za obavljanje uviđaja.

5. Autoritet podzakonskim aktom uređuje oblik i sadržaj legitimacije.

6. Ako uviđaju učestvuju druga lica ovlašćena prema stavu 3. ovog člana, ista stranci u postupku ili držaocu objekta predočavaju ovlašćenje Autoriteta za učešće na uviđaju.

7. Ovlašćeni službenici za nenajavljeni uviđaj prema stavu 3. ovog člana mogu:

7.1. obaviti uviđaj svih poslovnih prostorija, otvorenih skladišta i prevoznih sredstava u sedištu preduzeća protiv kojeg se vodi postupak i svakoj drugoj adresi na kojoj preduzeće posluje;

7.2. pregledati poslovne knjige i drugu dokumentaciju koja se odnosi na poslovanje preduzeća;

7.3. pribaviti ili kopirati poslovne knjige, izvode iz poslovnih knjiga, podatke i ostalu dokumentaciju i sve dostupne informacije o preduzeću, uključujući i zakonom zaštićene podatke, bez obzira na oblik i sredstvo u kojima se čuvaju;

7.4. pribaviti potrebnu dokumentaciju za izradu kopije dokumenata;

7.5. plombirati prostorije, objekat, poslovne knjige i dokumente prilikom uviđaja i koliko je to potrebno za obavljanje uviđaja;

7.6. zatražiti od predstavnika i zaposlenih u preduzeću usmenu izjavu o činjenicama ili dokumentima u vezi sa predmetom i svrhom uviđaja, a dobijene izjave evidentiraju;

7.7. zatražiti od predstavnika i zaposlenih u preduzeću da dostave pisane primedbe o činjenicama ili dokumentima koji se odnose na predmet uviđaja, kao i odrediti potreban rok za podnošenje primedbi.

8. Ako iz tehničkih razloga nije moguće izraditi kopije potrebnih dokumenata prilikom uviđaja kontrole, ovlašćeni službenik sastavlja zapisnik.

9. U slučaju privremenog oduzimanja predmeta, poslovnih knjiga i drugih dokumenata prilikom nenajavljenog uviđaja, Autoritet sačinjava službenu belešku u kojem naročito naznačuje mesto gde su predmeti pronađeni i njihov opis.

10. Ovlašćeni službenik Autoriteta, bez odlaganja, dostavlja stranci u postupku ili držaocu predmeta potvrdu o predmetima i drugim dokumentima koji su privremeno oduzeti.

11. Predmeti, poslovne knjige i drugi privremeno oduzeti dokumenti se čuvaju do utvrđivanja svih činjenica i okolnosti koje sadrže te predmete, a najkasnije do donošenja odluke kojom se okončava postupak u Autoritetu.

Član 41.

Nenajavljeni uviđaj u prostorije drugih lica

1. Sledeće prostorije mogu biti predmet nenajavljenog uviđaja u skladu sa članom 40. ovog zakona, ukoliko postoji osnovana sumnja da kriju poslovne knjige ili drugu dokumentaciju u vezi sa postupkom koji vodi Autoritet:

1.1. objekat preduzeća ili grupacije preduzeća za koje nije pokrenut postupak;

1.2. stan ili sličan objekat koji je povezan sa članom upravnog odbora ili zaposlenim u preduzeću protiv kojeg je pokrenut postupak;

1.3. objekat drugog lica.

2. Prilikom nenajavljenog uviđaja u prostorije iz stava 1. ovog člana moraju prisustvovati dva (2) punoletna svedoka.

Član 42.

Sprovođenje nenajavljenog uviđaja

1. Uviđaj se može sprovesti protiv volje, ako preduzeće, grupacija preduzeća ili držalac objekta:

1.1. odbija da dozvoli ulazak ovlašćenim službenicima;

1.2. ometa uvid u poslovne knjige ili druga dokumenata; ili

1.3. na drugi način otežava sprovođenje nenajavljenog uviđaja.

2. Uviđaj protiv volje obavljaju ovlašćeni službenici uz pomoć ovlašćenih službenika Policije.

Član 43.

Izuzimanje dokumentacije u nenajavljenom uviđaju

1. Pisma, beleške i drugi oblici komunikacije između preduzeća ili grupacije preduzeća protiv kojih se vodi postupak i opunomoćenog advokata preduzeća ili grupacije preduzeća, koje se nazivaju tajnim ili poverljivim informacijama, izuzimaju se iz dokumentacije koja se kontroliše prilikom nenajavljenog uviđaja.

2. Autoritet može kontrolisati dokumenta, ako preduzeće, grupacija preduzeća ili opunomoćeni advokat, odbiju da iste stave na uvid, pozivajući se na tajnost informacija iz stava 1. ovog člana.

3. Ako smatra da informacije nisu tajne prema stavu 1. ovog člana, ovlašćeni službenik Autoriteta

stavlja dokument ili overenu kopiju u posebnu kovertu koju zatvara u prisustvu predstavnika ili opunomoćenog advokata preduzeća ili grupacije preduzeća. Koverta se zapečaćuje pečatom Autoriteta, označava se datum i istu potpisuju ovlašćeni službenik i prisutna lica.

4. Autoritet podzakonskim aktom određuje postupak koji se sprovodi u slučajevima iz st. 2. i 3. ovog člana.

Član 44.

Zapisnik nenajavljenog uviđaja

1. U roku od petnaest (15) dana nakon nenajavljenog uviđaja iz čl. 40. i 41. ovog zakona, ovlašćeni službenik sastavlja zapisnik o uviđaju.

2. Zapisnik nenajavljenog uviđaja sadrži:

2.1. mesto i datum sastavljanja zapisnika;

2.2. pravni osnov za sprovođenje nenajavljenog uviđaja;

2.3. mesto i vreme sprovođenja nenajavljenog uviđaja;

2.4. imena ovlašćenih službenika koji su učestvovali uviđaju i prisutnih stranaka u postupku;

2.5. opis toka i sadržaj svake radnje preduzete prilikom nenajavljenog uviđaja i date izjave;

2.6. spisak dokumenata i drugih predmeta koji su upotrebljeni ili privremeno oduzeti prilikom nenajavljenog uviđaja.

3. Zapisnik o nenajavljenom uviđaju dostavlja se strankama u postupku i licima kod kojih je obavljen nenajavljeni uviđaj.

4. Stranke u postupku i lica kod kojih je obavljen nenajavljeni uviđaj mogu podneti pisane primedbe na zapisnik o uviđaju u roku od petnaest (15) dana od dana dostave zapisnika.

Član 45.

Pravo pristupa spisima

1. Stranka u postupku može pismenim putem zatražiti pristup spisima nakon što primi obaveštenje o prethodno utvrđenim činjenicama u skladu sa članom 46. ovog zakona.

2. Predlagač pokretanja postupka može pismenim putem zatražiti pristup dokumentima na kojima se zasnova odluka ili zaključak, nakon što primi:

2.1. zaključak iz stava 3. člana 34. ovog zakona o priznavanju prava da postupa kao predlagač pokretanja postupka;

2.2. zaključak iz stava 5. člana 36. ovog zakona za utvrđivanje nedostatka javnog interesa za pokretanje postupka;

2.3. odluku o utvrđivanju odsustva narušavanja konkurencije.

3. Autoritet obezbeđuje stranci potrebna dokumenta, utvrđena ovim zakonom i Zakonom o pristupu javnim dokumentima.

4. Autoritet određuje datum pristupa spisima u roku od pet (5) dana od dana podnošenja zahteva iz stava 3. ovog člana.

5. Izuzetno od st. 1, 2. i 3. ovog člana, ne može se imati uvid u, pristup ili izvršiti prepis:

5.1. odluka Autoriteta, zapisnika ili tonskih zapisa sa sastanaka Komisije;

5.2. internih uputstava i beleški o predmetu;

5.3. prepiske između Autoriteta i srodnih institucija;

5.4. ostalih dokumenta koja se smatraju poslovnom tajnom u skladu sa članom 51. ovog zakona.

6. Izuzetno od st. 2. i 3. ovog člana, lice koje nije stranka u postupku nema pravo na pristup predmetnim spisima, ali može zatražiti obaveštenje u skraćenom obliku radi utvrđivanja činjenica i davanja primedbi u skladu sa članom 46. ovog zakona.

Član 46. **Obaveštenje o utvrđivanju činjenica**

1. Pre saslušanja, Autoritet pismeno obaveštava stranku u postupku o prethodno utvrđenim činjenicama.

2. Predlagač pokretanja postupka i lice kome se priznaje pravo da postupa kao predlagač mogu zatražiti od Autoriteta kratko obaveštenje o prethodno utvrđenim činjenicama. Kratko obaveštenje ne sadrži poslovne tajne.

3. U roku od trideset (30) dana od dana dostave obaveštenja iz stava 1. ili 2. ovog člana, primalac obaveštenja može:

3.1. podneti primedbe na prethodno utvrđene činjenice;

3.2. predložiti dodatne dokaze ili ispitivanje svedoka na saslušanju.

4. Ako nakon obaveštenja iz stava 1. ili 2. ovog člana, Autoritet dobije nove dokaze ili sazna nove činjenice, Autoritet može izmeniti prethodno utvrđene činjenice.

5. Ako izmeni prethodno utvrđene činjenice, Autoritet dostavlja novo obaveštenje u skladu sa st. 1. i 2. ovog člana i određuje razuman rok primaocima da podnesu primedbe.

6. Autoritet ne može zasnivati odluku na činjenicama i okolnostima za koje stranci u postupku nije data mogućnost odbrane.

Član 47. **Preuzimanje obaveza**

1. Nakon početka postupka i pre obaveštenja o utvrđivanju činjenica, stranka u postupku može predložiti Autoritetu mere, uslove i rokove za otklanjanje štetnih efekata na konkurenciju na tržištu.

2. Autoritet odlukom može da u celini ili delimično, odobriti predložene mere, uslove i rokove, ako smatra da su dovoljni za otklanjanje štetnih efekata na konkurenciju na tržištu.

3. Odluka iz stava 2. ovog člana:

- 3.1. čini predložene mere, uslove i rokove obavezujućim za stranku;
 - 3.2. zahteva od stranke da iznese dokaze o sprovođenju usvojenih mera, uslova i rokova;
 - 3.3. utvrđuje da nema uslova za nastavak postupka.
4. Autoritet može usvojiti predložene mere, uslove i rokove:
 - 4.1. ako je povreda kratkotrajna;
 - 4.2. ako je stranka sarađivala sa Autoritetom i predložila mere, uslove i rokove u roku od šest (6) meseci nakon početka postupka;
 - 4.3. ako, u drugom slučaju, smatra da su predložene mere, uslovi i rokovi dovoljni za otklanjanje štetnih dejstava na konkurenciju na tržištu.
5. Autoritet objavljuje na svom veb-sajtu obaveštenje o usvajanju predloženih mera, uslova i rokova. Obaveštenje sadrži:
 - 5.1. opis premeta;
 - 5.2. opis usvojenih mera, uslova i rokova;
 - 5.3. poziv zainteresovanim licima da podnesu primedbe, stavove i mišljenja u roku od petnaest (15) dana.
6. Izuzetno od stava 3. ovog člana, Autoritet može ponovo pokrenuti postupak:
 - 6.1. ako je odluka zasnovana na netačnim ili lažnim podacima koje su dostavile stranke;
 - 6.2. ako su se okolnosti na kojima se odluka zasnivala u znatnoj meri izmenile;
 - 6.3. ako stranka postupa u suprotnosti sa usvojenim merama, uslovima i rokovima.
7. Autoritet nadgleda sprovođenje usvojenih mera, uslova i rokova. Ako ih stranka ne sprovodi, Autoritet utvrđuje povredu ovog zakona i izriče novčanu kaznu u skladu sa ovim zakonom.

Član 48. Saslušanje

1. Autoritet u toku postupka održava saslušanje.
2. Autoritet može isključiti javnost sa saslušanja, kako bi očuvao poslovne tajne.
3. Ako se niko od pozvanih lica ili njihovi punomoćnici ne pojave na saslušanje, Autoritet može odložiti saslušanje za drugi put.
4. Ako se pozvana lica ili njihovi punomoćnici ne pojave na saslušanje ni po drugi put, Autoritet održava raspravu sa prisutnim strankama ili sam odlučuje shodno podacima i dokumentima s kojima raspolaže.

Član 49. Privremene mere

1. Autoritet može pokrenuti postupak i odlučiti o privremenim merama protiv stranke ako postoji opasnost od nastupanja nenadoknadive štete po konkurenciju na tržištu, naročito ako određene radnje narušavaju konkurenciju.

2. Odlukom o privremenim merama, Autoritet nalaže preduzeću prestanak vršenja određenih radnji ili sprovođenje mera, uslova i rokove za otklanjanje štetnih efekata na konkurenciju na tržištu.
3. Privremene mere traju do šest (6) meseci. Autoritet može, po potrebi, produžiti trajanje privremenih mera.
4. Ako stranka ne sprovede odluku o privremenim merama, Autoritet utvrđuje povredu ovog zakona i izriče novčanu kaznu u skladu sa ovim zakonom.

Član 50.

Utvrđivanje uslova za izricanje novčane kazne

1. Ako utvrdi da je stranka u postupku narušila konkurenciju na tržištu ili povredila odredbe ovog zakona, Autoritet dostavlja stranci obaveštenje o utvrđenim činjenicama i obaveštenje o sadržaju odluke donete na osnovu utvrđenih činjenica.
2. Obaveštenju iz stava 1. ovog člana prilaže se poziv za saslušanje. Stranci se daje mogućnost da obezbedi obranu i predočavaju dokazi na kojima je utvrđena povreda, izriče novčana kazna i određuje visina novčane kazne.
3. Nakon saslušanja, Autoritet donosi odluku o izricanju novčane kazne, visini kazne i načinu i uslovima izvršenja.
4. Autoritet zaključuje postupak konačnom odlukom kojom utvrđuje povredu i izriče novčanu kaznu.

Član 51.

Poslovna tajna

1. Poslovna tajna – trgovinska tajna ili komercijalna tajna su informacije koje imaju stvarnu ili potencijalnu tržišnu vrednost i informacije čije otkrivanje ili korišćenje može dati ekonomsku prednost drugom preduzeću.
2. Poslovne tajne su naročito:
 - 2.1. informacije koje su zakonom ili podzakonskim aktom određene kao poslovna tajna;
 - 2.2. informacije koje je preduzeće označilo kao poslovnu tajnu, pod uslovom da je Autoritet iste primio;
 - 2.3. prepiska između Autoriteta i srodnih institucija.
3. Članovi Komisije i drugi službenici Autoriteta su dužni da čuvaju poslovnu tajnu pet (5) godina nakon završetka rada u Autoritetu.
4. Prilikom ocene da li informacije sadrže poslovnu tajnu, Autoritet uzima u obzir:
 - 4.1. posedovanje informacija van preduzeća;
 - 4.2. mere preduzeća za zaštitu tajnosti informacije, pogotovo klauzule o zabrani konkurencije i zabrani otkrivanja informacija u ugovorima o radu i sličnim ugovorima;
 - 4.3. vrednost informacija za preduzeće i konkurente.
5. Poslovnim tajnama se ne smatraju:

5.1. informacije dostupne javnosti, uključujući informacije koje mogu pružiti specijalizovane ustanove i službe, te opšte poznate informacije stručnjaka;

5.2. godišnji finansijski i statistički izveštaji, odnosno podaci o opštim prihodima, koji su objavljeni u godišnjem finansijskom izveštaju ili kojima se može pristupiti na neki drugi način;

5.3. podaci i dokumenti na kojima se zasniva odluka Autoriteta.

6. Ako stranka u postupku ili drugo lice ne odgovori na ponovljeni zahtev za dostavljanje podataka ili dokumenata u skladu sa članom 39. ovog zakona, Autoritet utvrđuje da zahtevani podaci i dokumenti ne predstavljaju poslovnu tajnu.

Član 52. **Čuvanje spisa i dokumentacije**

Dokumenti koje Autoritet dobija od preduzeća u toku postupka ili prikupi i obradi za postupak čuvaju se u spisu predmeta u arhivi Autoriteta, u skladu sa Zakonom o državnim arhivima.

Član 53. **Izuzeće službenika**

1. Službenik Autoriteta izuzima se iz postupka:

1.1. ako je stranka, svedok ili veštak u predmetu;

1.2. ako mu je stranka, njen predstavnik ili advokat srodnik:

1.2.1. po krvi u pravoj liniji do bilo kog stepena;

1.2.2. u pobočnoj liniji do četvrtog stepena;

1.2.3. po tazbini do drugog stepena; ili

1.2.4. u bračnoj ili vanbračnoj vezi, čak i ukoliko je okončana; ili

1.3. ako je sa strankom, njenim predstavnikom ili advokatom u odnosu staratelja, šticećenika, usvojitelja i usvojenika.

2. Izuzetno od stava 1. ovog člana, službenik Autoriteta može se izuzeti iz postupka ukoliko postoje druge okolnosti koje dovode u pitanje nepristrasnost službenika.

3. Zahtev za izuzeće službenika Autoriteta iz postupka može podneti stranka u postupku pismenim putem.

4. Ovaj član se primenjuje i na članove Komisije.

5. Komisija odlučuje o zahtevu za izuzeće iz ovog člana.

Član 54. **Rokovi za donošenje odluka**

1. Autoritet donosi sledeće odluke u roku od šezdeset (60) dana od dana obaveštenja o utvrđivanju činjenica:

1.1. odluku o utvrđivanju restriktivnog sporazuma iz člana 5. ovog zakona;

- 1.2. odluku o utvrđivanju zloupotrebe dominantnog položaja iz člana 10. ovog zakona.
2. Ako se saslušanje održi, Autoritet donosi konačnu odluku u predmetima iz stava 1. ovog člana u roku od devedeset (90) dana nakon završetka saslušanja.
3. Autoritet donosi odluku o ocenjivanju koncentracije iz člana 17. ovog zakona u roku od devedeset (90) dana nakon zaključka za pokretanje postupka.
4. Autoritet donosi ove odluke u roku od četiri (4) meseca nakon utvrđivanja činjenica ili završetka saslušanja:
 - 4.1. odluku o povlačenju sporazuma iz grupnog izuzeća od zabrane iz člana 6. ovog zakona;
 - 4.2. odluku o oglašavanju sporazuma manjeg značaja iz člana 7. ovog zakona;
 - 4.3. odluku o preinačenju odluke za odobrenje koncentracije iz stava 3. člana 19. ovog zakona.
5. Autoritet donosi ove odluke u roku od devedeset (90) dana nakon utvrđivanja činjenica ili završetka saslušanja:
 - 5.1. odluku o ukidanju odluke o odobrenju koncentracije iz st. 1. i 2. člana 19. ovog zakona;
 - 5.2. odluku o izricanju mera za ponovno uspostavljanje konkurencije na tržištu kod zabranjene koncentracije iz člana 20. ovog zakona;
 - 5.3. odluku o usvajanju obaveza koje je preduzeće predložilo iz člana 47. ovog zakona.
6. Izuzetno od stava 3. ovog člana, Autoritet može produžiti rok za donošenje odluke o ocenjivanju koncentracije za devedeset (90) dana, ukoliko smatra da je za utvrđivanje činjenica potrebno dodatno veštačenje ili analiza. Autoritet obaveštava stranku u postupku o odlaganju pre isteka roka.
7. U posebnim slučajevima, Autoritet može produžiti rok za donošenje odluke za šezdeset (60) dana.

Član 55. Akti Autoriteta

1. Na osnovu čl. 26. i 27. ovog zakona, Autoritet donosi posebne odluke kojima:
 - 1.1. utvrđuje restriktivni sporazum iz člana 5. ovog zakona i izriče novčanu kaznu za povredu tog člana;
 - 1.2. povlači sporazum iz grupnog izuzeća od zabrane iz člana 6. ovog zakona;
 - 1.3. oglašava sporazume manjeg značaja iz člana 7. ovog zakona;
 - 1.4. utvrđuje zloupotrebu dominantnog položaja, izriče novčanu kaznu za ovu povredu i određuje mere iz člana 10. ovog zakona;
 - 1.5. oglašava koncentraciju dozvoljenom ili zabranjenom u skladu sa članom 17. ovog zakona;
 - 1.6. ukida odluku o odobrenju koncentracije, shodno st. 1. i 2. člana 19. ovog zakona i izriče novčanu kaznu za dotičnu povredu;

- 1.7. preinačuje odluku o odobrenju koncentracije i određuje mere, shodno stavu 3. člana 19. ovog zakona;
 - 1.8. određuje mere za ponovno uspostavljanje konkurencije na tržištu kod zabranjenih koncentracija, shodno članu 20. ovog zakona i izriče novčanu kaznu za dotičnu povredu;
 - 1.9. određuje privremene mere u skladu sa članom 49. ovog zakona;
 - 1.10. usvaja obaveze koje predlažu preduzeća u skladu sa članom 47. ovog zakona;
 - 1.11. utvrđuje neispunjenje preuzetih obaveza u skladu sa članom 47. ovog zakona i izriče novčanu kaznu za povredu tog člana;
 - 1.12. izriče novčane kazne predviđene ovim zakonom;
 - 1.13. utvrđuje da nije narušena konkurencija na tržištu u skladu sa ovim zakonom;
 - 1.14. nalaže zabranu povrede ovog zakona;
 - 1.15. samoinicijativno ili na zahtev daje preporuke koje imaju za cilj ponovno uspostavljanje slobodne i efektivne konkurencije na tržištu za centralne i lokalne organe javne uprave i javna pravna lica.
2. Na osnovu čl. 26. i 27. ovog zakona, Autoritet donosi posebne zaključke kojima:
- 2.1. pokreće postupak u skladu sa članom 37. ovog zakona;
 - 2.2. zahteva od nadležnog suda da odobri nenajavljeni uviđaj u skladu sa čl. 40, 41, 42, 43. i 44. ovog zakona;
 - 2.3. utvrđuje da ne postoji javni interes za pokretanje postupka po osnovu predloga, shodno stavu 4. člana 36. ovog zakona;
 - 2.4. utvrđuje da ne postoje uslovi za pokretanje postupka po osnovu predloga, shodno stavu 5. člana 36. ovog zakona;
 - 2.5. daje stručno mišljenje Skupštini Republike, Vladi ili javnom organu u skladu sa članom 32. ovog zakona;
 - 2.6. zaključuje da Autoritet nije nadležan za razmatranje žalbe u skladu sa ovim zakonom.

Član 56.

Dostava i objavljivanje akata Autoriteta

1. Odluka Autoriteta dostavlja se stranci u postupku i predlagaču pokretanja postupka.
2. Odluka se dostavlja u roku od trideset (30) dana nakon isteka roka za donošenje odluka iz člana 54. ovog zakona.
3. Odluke iz podstavova 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6. i 1.7. člana 55. ovog zakona objavljuju se u Službenom listu.
4. Odluke iz stava 1. ovog člana i sudske odluke u vezi sa aktom Autoriteta objavljuju se na veb-sajtu Autoriteta.
5. U dostavljenoj ili objavljenoj odluci, prikriva se ili uklanja deo koji sadrži poslovnu tajnu u skladu sa članom 51. ovog zakona.

POGLAVLJE VIII. KAZNENE ODREDBE

Član 57.

Novčane kazne za teške povrede

1. Novčanom kaznom do deset odsto (10%) ukupnog prometa ostvarenog širom sveta u poslednjoj godini, za koju je finansijski izveštaj zatvoren, kazniće se preduzeće ili grupacija preduzeća koja:

- 1.1. sklopi restriktivne sporazume ili na drugi način učestvuje u sporazumima kojima je narušena konkurencija, protivno članu 5. ovog zakona;
- 1.2. zloupotrebi dominantni položaj, protivno članu 9. ovog zakona;
- 1.3. učestvuje u zabranjenoj koncentraciji, protivno članu 11. ovog zakona;
- 1.4. ne podnese Autoritetu zahtev za odobrenje koncentracije, protivno stavu 1.2. člana 20. ovog zakona;
- 1.5. ne postupa u skladu sa odlukom Autoriteta kojom određuje mere za ponovno uspostavljanje konkurencije ili privremene mere u skladu sa podstavovima 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.9, 1.12. i 1.14. člana 55. ovog zakona.

Član 58.

Novčane kazne za lake povrede

1. Novčanom kaznom do jedan odsto (1%) ukupnog prometa ostvarenog širom sveta u poslednjoj godini, za koju je finansijski izveštaj zatvoren, kazniće se preduzeće ili grupacija preduzeća koja:

- 1.1. dostavi netačne ili lažne informacije Autoritetu u postupku procene koncentracije u skladu sa članom 16. ovog zakona;
- 1.2. ne postupi po zahtevu Autoriteta iz st. 1. i 3. člana 39. ovog zakona;
- 1.3. ometa sprovođenje naredbe nadležnog suda u skladu sa čl. 40, 41, 42, 43. i 44. ovog zakona;
- 1.4. se ne pojavi na razgovor u skladu sa članom 39. ovog zakona;
- 1.5. polomi plombu koja je stavljena u skladu sa podstavom 6.5. člana 40. ovog zakona;
- 1.6. da netačne ili obmanjujuće podatke i dokumente ili odbije da da potpun odgovor u skladu sa podstavom 6.6. člana 40. ovog zakona;
- 1.7. nije stranka u postupku i ne postupi po zahtevu Autoriteta u skladu sa st. 1. i 3. člana 39. ovog zakona.

Član 59.

Novčane kazne za povrede od strane odgovornih lica

Novčanom kaznom od hiljadu (1.000) do četiri hiljade (4.000) evra kazniće se odgovorno lice preduzeća ili državnog organa za svaku povredu iz čl. 57. i 58. ovog zakona.

Član 60.

Periodične novčane kazne

1. Novčanom kaznom u dnevnim iznosima do pet odsto (5%) prosečnog dnevnog prometa iz prošle godine, za koju je finansijski izveštaj zatvoren, računajući od dana donošenja odluke, kazniće se preduzeće ili grupacija preduzeća dok ne:

- 1.1. prestane sa povredom iz čl. 5. i 9. ili podstava 1.4. člana 58. ovog zakona;
- 1.2. sprovede odluku o privremenim merama u skladu sa članom 49. ovog zakona;
- 1.3. ispuni obavezu koja je postala obavezna odlukom donetom u skladu sa članom 47. ovog zakona;
- 1.4. pruži potpune i tačne podatke i dokumenata koje se zahtevaju u skladu sa članom 39. ovog zakona;
- 1.5. prihvati naloženi uviđaj u skladu sa članom 40. ovog zakona.

Član 61.

Način i kriterijumi za izricanje novčanih kazni

1. Maksimalni iznos izrečene novčane kazne prema ovom zakonom ne može biti veći od deset odsto (10%) ukupnog prometa koji je preduzeće ili grupacija preduzeća ostvarila širom sveta tokom poslednje godine za koju je zatvoren finansijski izveštaj.

2. Prilikom izricanja novčane kazne, Autoritet uzima u obzir olakšavajuće i otežavajuće okolnosti shodno težini povrede, trajanju povrede i posledice povrede po druga preduzeća na tržištu i potrošače. Autoritet najpre određuje osnovicu novčane kazne za povredu, zatim smanjuje ili povećava iznos kazne u zavisnosti od olakšavajućih ili otežavajućih okolnosti.

3. Osnovica novčane kazne određuje se do trideset odsto (30%) prihoda koje je preduzeće ostvarilo isključivo na relevantnom tržištu na kojem je utvrđena povreda i za vreme trajanja povrede.

4. Sledeće radnje su olakšavajuće okolnosti iz stava 2. ovog člana:

- 4.1. izuzimajući učesnike u restriktivnom sporazumu, preduzeće podnosi dokaze o prestanku nezakonite radnje, nakon obaveštenja o pokretanju postupka;
- 4.2. preduzeće podnosi podatke o povredi učinjenoj iz nehata;
- 4.3. preduzeće podnosi dokaze da nije sprovedlo restriktivni sporazum u kojem je stranka ili da je postupilo u skladu sa zakonom, uprkos restriktivnom sporazumu;
- 4.4. saradnja preduzeća sa Autoritetom prevazilazi obavezu preduzeća za oslobađanje od novčane kazne ili smanjenje novčane kazne u skladu sa članom 62. ovog zakona.

5. Sledeće radnje su otežavajuće okolnosti iz stava 2. ovog člana:

- 5.1. stranka nastavlja ili ponavlja nezakonitu radnju, istu ili sličnu, čak i nakon dostave odluke Autoriteta koja utvrđuje da radnja narušava konkurenciju;
- 5.2. preduzeće odbija saradnju sa Autoritetom ili ometa vođenje postupka;
- 5.3. preduzeće podstiče drugo preduzeće na povredu ili preduzima radnje da obezbedi učešće drugog preduzeća u povredu ovog zakona.

6. U slučaju iz podstava 5.1. ovog člana, osnovica novčane kazne se uvećava za sto odsto (100%).
7. Autoritet može uvećati iznos novčane kazne, po potrebi, oduzimanjem imovine koju je preduzeće steklo povredom ovog zakona, ukoliko se korist može obračunati.
8. Izuzetno od stava 4. ovog člana, Autoritet može umanjiti iznos novčane kazne, ako je preduzeće koje je učinilo povredu u teškoj finansijskoj situaciji i dokaže da izricanje novčane kazne može nepovratno narušiti njegovu ekonomsku stabilnost i vrednost imovine.
9. Ako dođe do pravnih ili organizacionih izmena u preduzeću koje učestvuje u povredi, Autoritet može pokrenuti postupak i izreći novčanu kaznu pravnom ili ekonomskom sledbeniku preduzeća.
10. Autoritet podzakonskim aktom utvrđuje postupak, način i kriterijume za izricanje novčanih kazni predviđenih ovim zakonom. Autoritet određuje kriterijume u skladu sa normama konkurencije Evropske unije u skladu sa članom 70. ovog zakona.

Član 62.

Oslobađanje od novčane kazne i smanjenje novčane kazne

1. U cilju otkrivanja najtežih povreda ovog zakona, Autoritet može osloboditi od novčane kazne:
 - 1.1. učesnika restriktivnog sporazuma, koji prvi obavesti Autoritet i dostavi podatke, činjenice i dokaze koji omogućavaju pokretanje postupka;
 - 1.2. učesnika restriktivnog sporazuma koji prvi obavesti Autoritet i pruži dokaze koji omogućavaju utvrđivanje povrede ovog zakona, ako je Autoritet pokrenuo postupak, ali nije imao dovoljno dokaza da okonča postupak ili da utvrdi postojanje restriktivnog sporazuma.
2. Oslobađanje od novčane kazne iz stava 1. ovog člana ne primenjuje se na preduzeće koje je bilo pokretač ili podstrekač restriktivnog sporazuma.
3. Autoritet može izreći manju kaznu učesniku restriktivnog sporazuma koji ne ispunji uslove za oslobađanje od novčane kazne iz stava 1. ovog člana, ali koji je Autoritetu priložio odlučujuće dokaze za utvrđivanje postojanja restriktivnog sporazuma.
4. Autoritet podzakonskim aktom utvrđuje postupak i kriterijume za oslobađanje od novčane kazne i smanjenje novčane kazne u skladu sa ovim članom.

POGLAVLJE IX.

SARADNJA SA OSTALIM ORGANIMA I SUDSKA ZAŠTITA

Član 63.

Pravna sredstva protiv pričinjavanja štete

1. Preduzeće koje krši ovaj zakon mora nadoknaditi štetu pričinjenu preduzeću ili drugom licu u skladu sa važećim zakonodavstvom.
2. Svako kome je legitimni interes povređen restriktivnom radnjom iz člana 5. ili 9. ovog zakona može zahtevati preko suda:
 - 2.1. prestanak nezakonite radnje;
 - 2.2. naknadu pričinjene štete.

Član 64.**Saradnja Autoriteta sa sudskim i drugim organima**

1. Autoritet sarađuje sa sudskim organima i drugim nadležnim organima u stvarima koje se odnose na narušavanje konkurencije na tržištu u Republici Kosovo.
2. Na pisani zahtev Autoriteta, nadležno ministarstvo unutrašnjih poslova pruža pomoć prilikom nenajavljenog uviđaja ili oduzimanja predmeta i dokumenata u skladu sa čl. 40, 41, 42, 43. i 44. ovog zakona.
3. Na zahtev Autoriteta, u skladu sa članom 39. ovog zakona, javni organ dostavlja Autoritetu tražene informacije i dokumente, uključujući podatke i dokumente koji sadrže poslovne tajne.
4. Prilikom uređivanja privrednih delatnosti u Republici Kosovo, organi centralne i lokalne uprave primenjuju odredbe ovog zakona i uzimaju u obzir preporuke Autoriteta iz člana 32. ovog zakona.
5. Samoinicijativno ili na zahtev nadležnog ministarstva za industriju, preduzetništvo i trgovinu, Autoritet održava okrugli sto ili konferenciju na kojoj javni organi, udruženja preduzeća i udruženja potrošača mogu podneti primedbe o stanju na tržištu.

Član 65.**Saradnja Autoriteta sa srodnim institucijama**

1. U cilju sprovođenja ovog zakona, Autoritet može međusobno sarađivati sa srodnim institucijama.
2. Autoritet može poslati i zatražiti od srodnih institucija informacije i dokumente o činjeničnim ili pravnim pitanjima, uključujući poverljive informacije, a naročito poslovnu tajnu.
3. Autoritet može koristiti kao dokaz informacije dobijene od srodne institucije.
4. Autoritet može poslati informacije i dokumente pod uslovom da institucija koja iste prima:
 - 4.1. koristi informacije kao dokaz isključivo u cilju sprovođenja zakona o zaštiti konkurencije i u vezi sa predmetom istrage za koju su informacije dobijene od Autoriteta;
 - 4.2. čuva poverljivost informacija i ne otkriva informacije sudu, upravnom organu ili trećem licu bez saglasnosti Autoriteta.
5. Autoritet može poslati poverljive informacije iz postupka za ocenu koncentracije samo uz saglasnost preduzeća koje je dostavilo te informacije Autoritetu.

Član 66.**Sudska zaštita**

1. Žalba nije dozvoljena, ali stranka može da pokrene upravni spor tužbom pred nadležnim sudom protiv sledećih akata Autoriteta:
 - 1.1. odluka o utvrđivanju povrede ovog zakona i izricanju novčane kazne;
 - 1.2. odluka o utvrđivanju odsustva narušavanja konkurencije;
 - 1.3. odluka o obustavi postupka zbog prethodnog pitanja;
 - 1.4. odluka o privremenim merama iz člana 49. ovog zakona;

- 1.5. zaključak donet u toku postupka;
 - 1.6. zaključak iz stava 3. člana 34. ovog zakona o priznavanju prava da postupa kao predlagač pokretanja postupka;
 - 1.7. zaključak iz stava 5. člana 36. ovog zakona za utvrđivanje nedostatka javnog interesa za pokretanje postupka;
 - 1.8. zaključak iz stava 6. člana 36. ovog zakona za utvrđivanje nedostatka uslova za pokretanje postupka.
2. Nije dozvoljena žalba ili upravni spor protiv sledećih akata Autoriteta:
 - 2.1. zaključak iz člana 37. ovog zakona za pokretanje postupka;
 - 2.2. zaključak iz stava 4. člana 17. ovog zakona za spajanje predmeta za odobrenje koncentracije.
 3. Nije dozvoljena posebna žalba ili upravni spor protiv zaključka iz člana 45. ovog zakona o odbijanju pristupa spisu. Takav zaključak može se osporiti tužbom u upravnom sporu protiv glavne odluke u predmetu.
 4. Upravni spor ne odlaže izvršenje akta Autoriteta, osim ako sud odloži izvršenje u skladu sa važećim zakonodavstvom.
 5. Tužbu protiv odluke o utvrđivanju povrede ovog zakona i izricanja novčane kazne podnosi nezadovoljna stranka.
 6. Tužbu protiv odluke o utvrđivanju odsustva narušavanja tržišta može podneti predlagač pokretanja postupka ili stranka kojoj je priznato pravo da postupa kao predlagač.

POGLAVLJE X. IZVRŠENJE NOVČANIH KAZNI I ZASTAREVANJE

Član 67. Izvršenje novčanih kazni

1. Odlukom Autoriteta o izricanju novčane kazne za povredu ovog zakona određuje se rok i način plaćanja novčane kazne.
2. Novčana kazna se plaća nakon što odluka Autoriteta stupi na snagu ili nakon pravosnažne sudske odluke ako sud obustavi odluku Autoriteta. U iznos novčane kazne se obračunava tekuća zakonska kamata, od dana dostave odluke Autoriteta stranci do dana plaćanja.
3. Autoritet može dozvoliti plaćanje novčane kazne u ratama u skladu sa kriterijumima iz člana 61. ovog zakona.
4. Ako stranka u propisnom roku ne plati novčanu kaznu, novčana kazna se izvršava u skladu sa Zakonom o izvršnom postupku.

Član 68. Zastarevanje pokretanja postupka

1. Autoritet može pokrenuti postupak i izreći novčanu kaznu u roku od pet (5) godina od dana kršenja ovog zakona.

2. U slučaju kontinuirane ili ponovljene povrede ovog zakona, zastarevanje počinje da teče od dana kada je prestala povreda zakona.
3. Zastarevanje se prekida svakom radnjom Autoriteta u cilju utvrđivanja povrede ovog zakona i izricanja novčane kazne.
4. Ako Autoritet preduzima radnju protiv više preduzeća ili grupacije preduzeća, zastarevanje se prekida dana kada se svakom preduzeću sa statusom stranke u postupku dostavi dopis o radnji Autoriteta.
5. Zastarevanje ponovo počinje da teče nakon prestanka prekida. Uprkos prekidu, Komisija ne može voditi postupak ili izreći novčanu kaznu nakon proteka roka apsolutne zastarelosti od deset (10) godina od dana povrede ovog zakona.

Član 69.

Zastarevanje izvršenja

1. Novčana kazna izrečena za povredu ovog zakona izvršava se u roku od pet (5) godina.
2. Zastarevanje počinje da teče od dana:
 - 2.1. kada je odluka Autoriteta dostavljena stranci;
 - 2.2. kada je pravosnažna sudska odluka dostavljena stranci, ako je sud obustavio odluku Autoriteta;
 - 2.3. kada stranka nije platila dospelu obavezu, ako je Autoritet odobrio plaćanje novčane kazne u ratama.
3. Zastarevanje se prekida svakom radnjom nadležnog organa za izvršenje novčane kazne.
4. Zastarevanje ponovo počinje da teče po prestanku prekida. Uprkos prekidu, novčana kazna se ne može izvršiti nakon proteka roka apsolutne zastarelosti od deset (10) godina.

POGLAVLJE XI.

PRELAZNE ODREDBE

Član 70.

Važeće zakonodavstvo i međunarodne obaveze

1. Postupci se vode u skladu sa zakonom koji je na snazi u vreme pokretanja postupka.
2. Ovaj zakon se primenjuje u skladu sa obavezama Republike Kosovo iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom unijom i Evropskom zajednicom za atomsku energiju.

Član 71.

Podzakonski akti

Autoritet donosi podzakonske akte predviđene ovim zakonom u roku od osamnaest (18) meseci i usklađuje Statut i druge opšte akte.

Član 72.

Prestanak važenja

Stupanjem na snagu ovog zakona stavljaju se van snage Zakon br. 03/L-229 o zaštiti konkurencije i Zakon br. 04/L-226 o izmenama i dopunama Zakona br. 03/L-229 o zaštiti konkurencije.

Član 73.
Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana nakon objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo.

Zakon br. 08/L-056
13. maj 2022. godine

Proglaseno ukazom Br. DL-159/2022, dana 01.06.2022, od strane Predsednice Republike Kosova Vjosa Osmani-Sadriu

